

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2015. március 7.

10. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra

I.

45 pont

A alábbi idézetekből kiindulva és olvasmányélményeidre alapozva írd értekezést
Szerelemélmény és szépségélmény a reneszánsz lírában címmel!

Nincs békém, s nem szítok háborúságot,
félek s remélek, fázom és megégtem,
az égbe szállok s nyugszom lenn a mélyben,
semmi se kell s ölelném a világot.

Öröm nem nyit kaput, nem zár le rácsot,
nem tart meg és nem oldja kötelékem,
Ámor nem öl meg s nem lazítja fékem,
de élve sem hagy, s menekvést se látok.

Nézek vakon és nyelv nélkül beszélek,
s veszni szeretnék s szabadulni vágyom,
és gyűlölöm magam, másért meg égek,

nevetve könnyezem, bánatból élek,
egyformán fáj életem és halálom.
Ide jutottam, drága Hölgyem, érted.

(Petrarca: **Nincs békém**)

1. Hét fő csillag vagyon az égi forgáson,
kik által embereknek
Istentűl szerencse adatik fejekre,
ezek mind megtetszenek
Vidám Juliában, mert ő szép voltában
mind heten tündöklenek.

2. Fejér ábrázatot mutat a teljes Hold,
fénlík, mint tiszta ezüst,
Julia is fejér, kivel szép téj sem ér,
sem gyolcs, kit nem fogott füst,
Édes szóval tudós, mint az Mercurios,
kitűl szívem fűl, mint üst.

5. Mint a szép fényes Nap ez földnek világát
hogy csak egyedül adja,
Úgy csak szép Julia fényes ábrázatja
bánatomat tisztítja,
Hogy megvigasztalja, fejemet megáldja,
ő csak azon imádja.

6. Miképpen Mars csillag jó vitéz, jó hadnagy,
fegyverével mindent győz,
Úgy két szép szemével, mint két éles törrel,
Julia győz, megkötöz;
Nincs oly jeles vitéz, valaki reá néz,
kit meg nem bír s tömlöcöz.

3. Mind reggel s mind estve mely szépen az égbe
hajnalban Venus feljő,
Több szép közt létében mindenkor ékesen
mindent jól s helyén ejt ő,
Mint tavaszi idő, mely jó, mely gyönyörű,
ékes, kedves, illendő.

4. Azminthogy Jupiter, kit sok bölcs jól ismer,
embereknek jókat ád,
Akképpen Julia, ahová fordítja
szemét, mindent jóval áld,
Csak az igaz bódog, ki kedvébe forog,
mennyei jót csak az lát.

7. Mint a vén Saturnos, kedvetlen s haragos
természetnek csillaga,
Az én szép Juliám oly kedvetlen hozzám,
kin szívem vidámsága
Azonnal úgy múlik, amint elenyészik
felhőben nap világa.

8. Jó és nagy szép voltát áldott Juliának
ha ki tudni akarod,
Égi plánétáknak gondold ő mivoltát,
s azonnal megtudhatod,
Mert rajta látszanak ereji azoknak,
kiről arányozhatod.

(Balassi Bálint: *Az hét plánétákhoz hasonlítja Juliát*)

II.

45 pont

Az alábbi idézetből kiindulva írd Zrínyi nevében szónoki beszédet a mai magyarokhoz!

„Hol van a hon, melynek Árpád vére
Győzelemben csorga szent földére,
Mely nevével hév szerelmet gyűjt;
S messze képét bújdosó magzatja,
Még Kalypso keblén is siratja,
S kart feléje búsán vágyva nyújt?”

(Kölcsey Ferenc: *Zrínyi dala*)

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont